

KVITSØY KOMMUNE
4180 KVITSØY

Kvitsøy skole

Veileder for tilpasset opplæring og individuell tilrettelegging

Kvitsøy skole

Veileder for tilpasset opplæring og individuell tilrettelegging

2024-2025

Forord

Ifølge opplæringslovens § 11-1 har alle elever rett til tilpasset opplæring:

Kommunen og fylkeskommunen skal sørge for at opplæringa er tilpassa, det vil seie at elevane får eit tilfredsstillande utbytte av opplæringa uavhengig av føresetnader, og at alle skal få utnytta og utvikle evnene sine. Lærebedrifta skal sørge for tilpassa opplæring for dei som har læretid i bedrift (Opplæringsloven, 2023, § 11-1).

I Kunnskapsløftet 2020, overordnet del 3.2 - Undervisning og tilpasset opplæring -, legges det vekt på at skolen må gi alle elever likeverdige muligheter til læring og utvikling, uavhengig av deres forutsetninger. Under dette kommer god klasseledelse, et bredt repertoar av læringsaktiviteter, god vurdering som fremmer læring og utvikling og tid til å la elevene lære i dybden.

Skolen skal legge til rette for læring for alle elever og stimulere den enkeltes motivasjon, lærelyst og tro på egen mestring.

(Kunnskapsdepartementet, 2017)

Kvitsøy skoles veileder for tilpasset opplæring og individuell tilrettelegging skal gi både ansatte og foresatte en beskrivelse av hvordan vi jobber med tilpasset opplæring, hva som ligger i begrepet intensiv opplæring, og hvordan vi skal gå frem dersom vi er bekymret for en elevs faglige utvikling.

Skolens årshjul skal gjøre møter, kartlegginger, nasjonale prøver, overganger og arbeid med tilpasset opplæring og individuell tilrettelegging oversiktlig for alle brukere. Veilederen kan være et verktøy for lærere, med læringsstrategier og arbeidsmåter som vi har erfart øker motivasjon og lærelyst. Her er også lenker til maler vi bruker i vårt arbeid med læring.

Våre elevers faglige utvikling er svært viktig for oss, og et godt samarbeid mellom lærere/fagarbeidere, foresatte og PPT er nødvendig for at denne utviklingen skal være optimal. Elever som ikke har tilfredsstillende utbytte av ordinær opplæring, har rett på individuelt tilrettelagt opplæring, jfr. opplæringsloven §11-6. Det kan være av avgjørende betydning for elevens utvikling at tiltak settes inn så raskt som mulig når utfordringene oppdages.

Hilsen
Lene J. Eltervåg
Rektor

Ingeborg Stautland
Spesialpedagogisk ansvarlig

Innhold

Forord	2
Innhold	3
1. Årshjul for spesialundervisning og kartlegging	4
2. Trapp - handlingstrapp ved bekymring	6
3. Tilpasset opplæring og intensiv opplæring (1.-4. trinn)	8
Tilpasset opplæring	8
Eksempler på tilpasset opplæring:	9
Intensiv opplæring	10
4. Eksempler på tiltak ved læringsvansker	11
Lese- og skrivevansker	11
Vansker med regning og tallforståelse	12
5. Å tilrettelegge for elever med stort læringspotensial	14
6. Vurdering	15
7. Maler (føres i VFS - sikker sak)	16
8. Kilder	17

1. Årshjul for spesialundervisning og kartlegging

NÅR	HVA	INNHOLD/ANSVAR	FRIST
August	IOP 1.semester	Faglærere og spes.ped.ansvarlig har ansvar Må revideres når sakkyndig foreligger	
	Overganger	Møter ved behov med kontaktlærere og spes.ped.ansvarlig. Kontaktlærere skal melde fra til spes.ped.ansvarlig om hvem som skal ha lydbøker.	
September	FOKUS Tilpasset opplæring	Tilpasset opplæring gjelder alle elever, og skal i størst mulig grad skje gjennom variasjon og tilpasninger til mangfoldet i elevgruppen innenfor fellesskapet. Dette er fokusområde på team før høstferien og dokumenteres i planer, fortrinnsvis i Udirs planleggingsverktøy.	Innen høstferie
	Kartlegging - Askiraski	Alle elever i 3. klasse skal kartlegges. Kontaktlæreren har ansvar for at dette gjøres og tar kontakt med spes.ped.ansvarlig ved bekymring.	I løpet av september
	Nasjonale prøver i lesing, regning og engelsk for 5. 8. og 9.trinn (9.trinn minus engelsk)	Rektor/faglærer i norsk, matematikk og engelsk. Spes.ped ansvarlig har tilgang til alle resultatene.	Gjennomføring høst-24: 2/9-27/9
Oktober	Utviklingssamtaler	Kontaktlærere	Rektor setter av tid
	Ressursgruppe-møte	Evt. diskutere elever med læringsvansker (rektor kaller inn)	
	Kartleggingsprøver UDIR lesing og regning - 3. trinn (obligatorisk)	Kontaktlæreren gjennomfører med sin klasse. Går gjennom resultatene med spes.ped.ansvarlig.	Gjennomføring høst-24: 30/9-25/10

Januar	Halvårs- vurderinger	Faglærere	Innen terminen slutter
	IOP-vurdering/ møte	Alle lærere og spes.ped.ansvarlig har møte for å gå gjennom vurdering av IOP	
	IOP for 2.semester	Faglærere - spes.ped.ansvar har ansvar for å få denne hjem til gjennomsyn/underskrift	Innen medio januar
	Kartlegging Askiraski	1., 2. og 4. klasse skal kartlegges	Innen utgangen av januar
Februar	FOKUS Tilpasset opplæring	Evaluere arbeidet med tilpasset opplæring. Skal tas opp på team før vinterferien. Teamleder har ansvar for dette.	
	Tilrettelagt skriftlig eksamen og/eller fritak fra sidemål	Har vi elever som har rett til tilrettelegging på eksamen? Kontaktlærer og spes.ped.ansvarlig. Dyslektikere kan søke om fritak fra vurdering i sidemål . Dette går gjennom PPT.	Før vinter- ferien Rektor setter av tid
	Ressursgruppe- møte	Evt diskutere elever med læringsvansker (rektor kaller inn)	
	Fagsamtaler og utviklingssamtaler	Faglærere og kontaktlærer	
April	Overganger	Møte mellom kontaktlærer og barnehage (og evt. spes.ped)	Innen april
	Kartleggings- prøver UDIR lesing og regning - 1. trinn (frivillig)	Faglærere gjennomfører prøvene med elevene og går gjennom resultatene med spes.ped.ansvarlig.	Innen april (periode hos Udir: 11/3-3/5)
Mai	Overganger	Overgangsmøte for 4.trinn, 7.trinn og eventuelt andre klasser som bytter kontaktlærer. Spes.ped.ansvarlig kaller inn. Møtet kan legges til oppstart av nytt skoleår i august dersom det er mer hensiktsmessig.	Innen mai
Juni	Halvårsvurderinger IOP-vurdering/møte		
	Revidering av årshjul	Årshjulet i veileder skal revideres av rektor og spesialpedagogisk ansvarlig	Før sommer- ferien

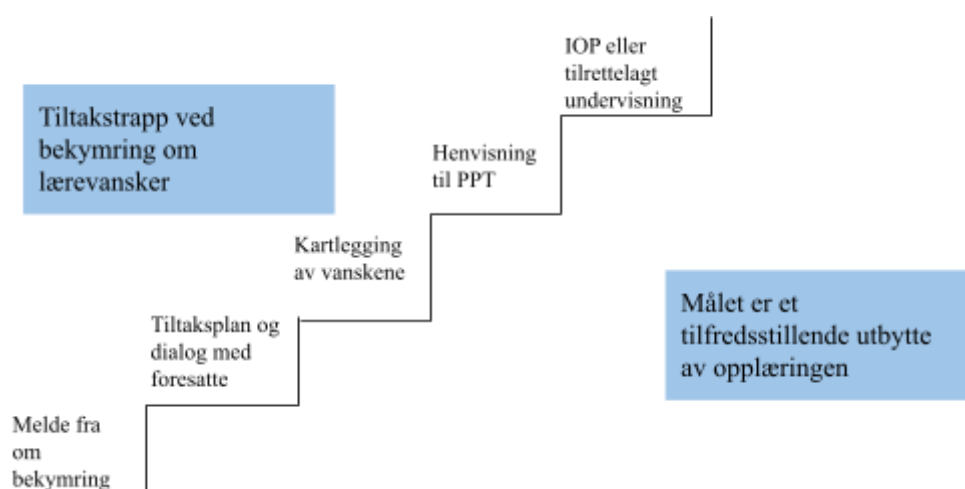
2. Trapp - handlingstrapp ved bekymring

Ikke alle elever har de evner eller forutsetninger som skal til for å nå skolens opplæringsmål fullt ut. Elever som, til tross for tilpasset opplæring, ikke har et forsvarlig utbytte av det ordinære opplæringstilbudet, kan defineres som elever med lærevansker. Begrepet lærevansker kan deles i generelle vansker, spesifikke vansker og sammensatte vansker. Dersom en faglærer eller kontaktlærer er bekymret for at en elev har læringsvansker skal trappen nedenfor benyttes. Dersom foresatte melder fra om bekymring for læringsvansker skal samme trapp benyttes.

Dersom vi er bekymret for at en elev kan ha læringsvansker skal vi gjøre følgende:

1. Kontaktlærer, faglærere og vikarer skal melde fra til rektor hvis det er tvil om en elev har et tilfredsstillende utbytte av undervisningen.
  2. Meld også fra til spesialpedagogisk ansvarlig. Bruk mal [Bekymringsmelding - faglig utvikling](#). Denne skal legges i hylla til spesialpedagogisk ansvarlig sammen med kopi til arkiv. Spesialpedagogisk ansvarlig kaller inn melder, rektor og PPT (digitalt - som bistand på tidlig tidspunkt, jfr Randaberg PPT virksomhetsplan) til utviklingsmøte.
  3. Tiltak bestemt på utviklingsmøte blir iverksatt og dokumentert av kontaktlærer og faglærere. Tiltakene skal dokumenteres og evalueres i [Tiltaksplan](#) (se mal). Dette gjøres inntil tre ganger. Spesialpedagogisk ansvarlig bruker mal for tiltaksplan i Visma-sikker sak og skriver tiltakene inn der for arkivering.
  4. Under arbeid med tiltak gjennomfører kontaktlærer, i samråd med spesialpedagogisk ansvarlig, samtale med foresatte. Foresatte skal informeres om tiltak og effekten av disse.
  5. Dersom tiltakene ikke har hatt ønsket effekt, skal eleven kartlegges.
    - Ved mistanke om lese- og skrivevansker skal vi kartlegge bokstavforståelse, ordgjenkjenning, lesehastighet og leseforståelse.
    - Ved lese- og skrivevansker: Bokstavprøve og/eller Språk 6-16.
    - Ved mistanke og vansker med regning og tallforståelse skal vi kartlegge tallrekke og tallinje, regneferdigheter, telleferdigheter og tallbegrep.
    - Ved vansker med regning og tallforståelse: Dynamisk kartleggingsprøve i matematikk.
- Prøvene skal gjennomføres av faglærer eller spesialpedagogisk ansvarlig.
6. Ved læringsvansker kontakter vi PPT for veiledning og råd om tiltak.
  7. Kartlegge på ny etter fire uker med gjennomførte tiltak. Tiltakene skal dokumenteres i [Tiltaksplan](#).
  8. Dersom tiltakene ikke har hatt ønsket effekt, skal spes.ped.ansvarlig, i samråd med kontaktlærer og foresatte, sende henvisning til PPT. Se mal [Henvisningsskjema PPT](#).

9. Ut fra sakkyndig vurdering fra PPT, §11-7, skal skolen utarbeide et enkeltvedtak, § 11-6. Dersom enkeltvedtaket gir eleven rett på individuelt tilrettelagt opplæring skal det i samarbeid med elev og foresatte utarbeides en
  - a. **IOP** (individuell opplæringsplan). Selv om eleven har rett til individuelt tilrettelagt opplæring er det opp til eleven og/eller foresatte å velge om eleven faktisk skal ha dette. Et tilbud om individuelt tilrettelagt opplæring skal utarbeides i samråd med eleven og foresatte, og det skal legges stor vekt på hva eleven og foresatte mener.
10. Dersom enkeltvedtaket ikke gir eleven rett til individuell opplæringsplan, skal opplæringen tilpasses i tråd med opplæringsloven.

§ 11-7 Vedtak om individuelt tilrettelagt opplæring og krav om sakkunnig vurdering

Før kommunen eller fylkeskommunen avgjør om ein elev har krav på individuelt tilrettelagd opplæring, skal dei hente inn ei sakkunnig vurdering frå den pedagogisk-psykologiske tenesta. Den pedagogisk-psykologiske tenesta skal ta stilling til om eleven treng individuelt tilrettelagd opplæring. Dersom eleven også treng personleg assistanse eller fysisk tilrettelegging etter §§ 11-4 og 11-5, skal den sakkunnige vurderinga gi ei heilskapleg vurdering av kva for tilrettelegging eleven treng.

Kommunen og fylkeskommunen kan berre fråvike den sakkunnige vurderinga dersom dei kjem til at eleven kan få tilfredsstillande utbytte av opplæringa på ein annan måte. Ei slik avgjerd skal vere grunnleggjande i vedtaket. I vedtak om individuelt tilrettelagd opplæring kan det gjerast unntak frå reglane om innhaldet i og organiseringa av opplæringa.

Eleven eller foreldra må samtykkje før kommunen eller fylkeskommunen gjer ei sakkunnig vurdering, og før dei gjer vedtak om individuelt tilrettelagd opplæring. Eit tilbud om individuelt tilrettelagd opplæring skal utarbeidast i samråd med eleven og foreldra, og det skal leggjast stor vekt på kva eleven og foreldra meiner. (Opplæringsloven, 2023, § 11-7).

§ 11-6. Individuelt tilrettelagt opplæring

Elevar har rett til individuelt tilrettelagd opplæring dersom dei treng det for å få tilfredsstillande utbytte av opplæringa.

I vurderinga av kva for opplæringstilbod som skal givast, skal det særleg leggjast vekt på utviklingsutsiktene til eleven. Opplæringstilbodet skal utformast slik at det samla kan gi eleven tilfredsstillande utbytte av opplæringa samanlikna med andre elevar og i tråd med dei opplæringsmåla som er realistiske for eleven (Opplæringsloven, 2023, § 11-6).

3. Tilpasset opplæring og intensiv opplæring (1.-4. trinn)

§11-1 Tilpassa opplæring

Kommunen og fylkeskommunen skal sørge for at opplæringa er tilpassa, det vil seie at elevane får eit tilfredsstillande utbytte av opplæringa uavhengig av føresetnader, og at alle skal få utnytta og utvikla evnene sine. Lærebedrifta skal sørge for tilpassa opplæring for dei som har læretid i bedrift (Opplæringsloven, 2023, §11-1).

Tilpasset opplæring

Tilpasset opplæring vil si å legge til rette slik at alle elever får utnyttet og utviklet evnene sine, både de som trenger ekstra hjelp og støtte og de som har et stort læringspotensial. Opplæringen skal være faglig, metodisk og sosialt utformet slik at elevene får realisert potensialet sitt i så stor utstrekning som mulig innenfor fellesskapet.

Inkludering i skolen innebærer at alle elever skal ha tilhørighet til en klasse og ta del i fellesskapet. Det er viktig for å anerkjenne og verdsette mangfoldet av elever, og for å se på mangfoldet som en berikelse og ressurs.

Udir. (2022, 31. mars). Tilpasset opplæring.
<https://www.udir.no/laring-og-trivsel/tilpasset-opplaring/>

Vi kan tilpasse opplæringen

- ved hjelp av **organisatorisk differensiering**
- ved hjelp av **pedagogisk differensiering**
- gjennom arbeid med **læringsmiljø**

Læringen skal innebære:

- Elevmedvirkning
- Kommunikasjon
- Motivasjon
- Interesser
- Utfordringer
- Vurdering for læring
- Dybdelæring og tverrfaglighet

Eksempler på tilpasset opplæring:

- La elevene bruke ulike arbeidsmåter slik at alle får vist hva de kan
- Bruke samarbeidslæring som arbeidsmåte, hvor elevene sammen har fagsamtaler og finner løsninger (f.eks. [Cooperative learning](#), [tenkende klasserom](#))
- Tilpasse tiden elevene trenger til å løse oppgaver ut i fra den enkelte elevs forutsetninger
- La elevene bruke tekster, bøker og læremidler som både motiverer og er adekvate
- Bytte mellom tavleundervisning, gruppearbeid og egentrening
- Bytte på å bruke alle de grunnleggende ferdighetene; lesing, skriving, regning, muntlige ferdigheter og digitale ferdigheter
- Tilpasse utfordrende emner i faget, slik at det blir lettere tilgjengelig
- Lekser skal også tilpasses

Tilpassede lekser: Lekser skal være repetisjon, å lære utenat (to learn by heart) eller bearbeiding. Elever som trenger det får tilgang til fagbøker på Tibi (tidligere Lydhør). Andre tilpasninger kan være at læreren lager lettlesete referater, eleven har egen plan for lekselesing, eleven jobber i en annen bok eller på en annen læringsplattform og læreren tilpasser etter elevens læringsstil. Elever med tilpassede lekser skal ha egen ukeplan.

Tilpassede prøver og eksamener: Eksempler: data med retteprogram og talesyntese, ekstra tid, muntlig prøveform/kombinert muntlig og skriftlig. Alle tiltak som settes inn skal dokumenteres av faglærer (se mal).

Tilpasset opplæring dokumenteres i tiltaksplan, i fagsamtaler, utviklingssamtalen og i visma (underveisvurdering).

Se mer om tilpasset opplæring her: <https://www.udir.no/laring-og-trivsel/tilpasset-opplaring/>

Intensiv opplæring

§11-3 Intensiv opplæring på 1. til 4.trinn

På 1. til 4. årstrinn skal skolen sørge for at elever som står i fare for å bli hengende etter i lesing, skriving eller rekning, raskt får eigna intensiv opplæring slik at forventet progresjon blir nådd. Om omsynet til eleven sitt beste talar for det, kan den intensive opplæringa i ein kort periode givast som eineundervisning (Opplæringsloven, 2023, § 11-3).

Dersom en faglærer er bekymret for at en elev står i fare for å bli hengende etter i lesing, skriving eller regning skal det raskt settes inn tiltak slik at forventet progresjon blir nådd. Handlingstrapp ved bekymring skal benyttes.

Lærere og ledere i skolen må jevnlig reflektere over sammenhengen mellom opplæringen i fag og de overordnede målene, verdiene og prinsippene for opplæringen.

(Kunnskapsdepartementet, 2017).

4. Eksempler på tiltak ved læringsvansker

Lese- og skrivevansker

Dersom vanskene er knyttet til lese- og skrivevansker skal det settes inn tiltak som skaper bevissthet rundt språk og oppbygging av dette. Det er viktig at læreren tilrettelegger slik at de språklige aktivitetene er varierte og morsomme. Aski Raski benyttes som kartleggingsverktøy fra 1.-10.trinn (se årshjul).

Eksempler på tiltak ved lese- og skrivevansker:

Leseflyt automatisert ordgjenkjenning og en prosodi som reflekterer tekstens innhold	Leseforståelse det å tilegne seg og forstå meningsinnholdet i en tekst	Skriveprosessen formidling og innkoding	Begrepsforståelse dypere forståelse av hva ord betyr og når det er hensiktsmessig å bruke dem
Repetert lesing	Før-, underveis- og etterlesing	IntoWords (skrivestøtteprogram)	Språkverksted
Aski raski	Modelleser	Diktering (chromebook)	Alias i ulike fag
Ordøya (app)	Leselyst	BookCreator (app)	Begrepskort
Lesehjul/ leseremse	Lydbøker	Samskriving	“Learning by doing” Sansebasert læring
Arbeid med høyfrekvente ord	Bokkafè	Modelltekster	Tokolonnenotat

Barn med lese- og skrivevansker skal i utgangspunktet få lydbøker (Statped) og mulighet til å få opplest tekst, og snakke inn tekst (bortsett fra i norsk når lese- og skriveopplæringen er fokus). Vi skal ha tilgang til fagbøker, artikler m.m. på lyd/digitalt. Det er skolens ansvar å anskaffe disse. Skolen bestiller fra ulike nettsider, blant annet [Tibi](#) (tidligere lydør), [Brettboka.no](#) og [Smartboka.no](#).

Skolen må gi opplæring i hjelpemidler og pedagogiske læremidler som eleven trenger (både til elev og til foresatte).

Når elevene forstår sine egne læringsprosesser og sin faglige utvikling, bidrar det til selvstendighet og mestringsfølelse. Opplæringen skal fremme elevenes motivasjon, holdninger og læringsstrategier, og legge grunnlaget for læring hele livet. Det krever at lærerne følger elevenes utvikling tett og gir dem støtte tilpasset deres alder, modenhets- og funksjonsnivå.

(Kunnskapsdepartementet, 2017).

Vansker med regning og tallforståelse

Elevene skal oppleve matematikk som *meningsfullt*. Å gjøre matematikken meningsfull er å møte elevene der de er, bygge videre på det elevene kan, la elevene oppdage hvordan matematikken henger sammen og erfare hva matematikk kan være i deres liv

(Matematikksenteret.no)

Hvis en oppdager elever som strever med matematikkfaget, skal en kartlegge for å avdekke hvor eleven har stoppet i utviklingen.

Ressurser til kartlegging:

[Alle Teller! Kartleggingstester papirversjon | Matematikksenteret](#)

[Dynamisk kartleggingsprøve i matematikk | www.statped.no](http://www.statped.no)

Orstad, S.A. (2013). *Fokus på elever med matematikkvansker - Ressurshefte*.

(2. utg.). Læreboka forlag.

Eksempler på tiltak når vanskene er knyttet til regning og tallforståelse:

Tall og mengde forståelse av forholdet mellom tall og mengde	Operasjonell kunnskap* det å kunne bruke de ulike regneartene <ul style="list-style-type: none"> - addere - subtrahere - multiplisere - dividere 	Begrepsforståelse forståelse av <ul style="list-style-type: none"> - matematiske ord og begrep - hvilken betydning ligger det i ord og begrepene - hvordan knyttes begrepene sammen med det operasjonelle
10-tallssystemet	(se egen tabell under for backup-strategier for de ulike regneartene)	

* Arbeid med strategiopplæring vil kunne bidra til å øke mengden av områdespesifikke strategikunnskaper. Mangelfulle strategikunnskaper, såkalt strategifattigdom, er en kritisk faktor for normal utvikling. Systematisk strategiopplæring kan bidra til mer effektiv

strategibruk. Dersom barn mangler effektive strategier i et emneområde, bør de bli undervist i effektive strategier (Ostad, 2013).

Strategiene under er plassert inn fra de mest primitive til de mer komplekse strategiene.

Strategi - addisjon	Strategi - subtraksjon	Strategi - multiplikasjon	Strategi - tekstopp-gaver og oppstilte oppgaver
Telle alt og forfra igjen	Telle alt og forfra igjen	Gjentatt addisjon	Lage modeller eller tegninger for å visualisere oppgavene
Telle alt	Tilvekst	Tallrekker	Markere opplysninger og spørsmål i oppgaveteksten med ulik farge
Telle videre	Minking	Regel	Hva får vi vite? Hva skal vi finne ut?
Minimumsvarianten	Tilvekst/minking		
Tegnevarianten	Tegnevarianten		
Tellepunkter i tallsymbol	Tellepunkter i tallsymbol		
Kombinasjon av ulike strategier, telle på tallinje, fingerledd	Andre tellevarianter		
Verbal telling	Verbal telling		

Nettsider med gode tips når elever strever i matematikkfaget:

- Statped sin nettside [Tilrettelegging og tiltak ved matematikkvansker](#)
- Dysleksi Norge har gitt ut boka [Når matematikk blir vanskelig](#)
- Matematikksenteret sin kompetansepakke [Matematikkvansker og tilpasset opplæring](#)

Generelle læringsvansker

Elever med generelle læringsvansker trenger mer tilrettelegging og tid. Ofte vil repetisjoner, visuell og praktisk tilnærming, samarbeid i grupper hvor det blir naturlig repetisjon være til god hjelp. Det er også viktig å ta utgangspunkt i det som er kjent og interessant, delta i felles læringsøkter, samt i samtaler og diskusjoner. Elever med generelle læringsvansker trenger positiv tilbakemelding på faglig arbeid, motiverende og varierte oppgaver og god klasseledelse. Se ellers eksempler på tilpasset opplæring.

5. Å tilrettelegge for elever med stort læringspotensial

I veilederen

<https://www.udir.no/regelverkstolkninger/opplaring/veileder--tilrettelegging-for-barn-og-elever-med-stort-laringspotensial/> står det blant annet at alle elever skal oppleve at deres læringspotensial verdsettes, og at opplæringen skal tilpasses evnene og forutsetningene til den enkelte eleven.

Selv om elever med stort læringspotensial i utgangspunktet er godt rustet til å prestere bra på skolen, skjer ikke dette uten at de blir identifisert og anerkjent av lærere, har et trygt læringsmiljø og får utfordringer på sitt nivå. Elever med stort læringspotensial er elever som lærer raskere og tilegner seg mer kompleks kunnskap sammenlignet med jevnaldrende.

Hvordan elever med stort læringspotensial vil utvikle seg, henger sammen med elevenes forutsetninger og deres vilje og motivasjon til å arbeide med skoleoppgaver. Elevene blir motivert av at læreren ser og anerkjenner dem, og at læreren gir dem opplæring på et riktig nivå i fagene. I motsatt fall vil vi kunne oppleve at elevene underbyter og faller fra, og vi vil kanskje observere elever som er høytprotesterende snarere enn høytpresterende.

Skolen skal legge til rette for læring for alle elever og stimulere den enkeltes motivasjon, lærelyst og tro på egen mestring.

(Kunnskapsdepartementet, 2017)

Hvordan fanger vi opp elever med stort læringspotensial?

Tester eller kartleggingsprøver vil kunne fange opp enkelte elever med stort læringspotensial, men ofte vises styrkene på andre måter enn det som er synlig i tester eller prøver. Det er viktig at faglærere og kontaktlærere snakker sammen, og at skolen legger til rette for slike samtaler. I vårt årshjul har vi særlig fokus på dette på teammøtene i september og februar.

Hvordan tilrettelegger vi?

Se avsnittet om tilpasset opplæring på side 8-9. Tiltak skal dokumenteres på lik linje med tiltak ved bekymring.

6. Vurdering

Formålet med vurdering i fag er å fremme læring og bidra til lærelyst underveis i opplæringen, og også gi informasjon om kompetanse underveis og til slutt (forskrift til opplæringsloven § 3-3). Det betyr ikke at all vurdering må bidra til lærelyst, men det understreker at vurderingspraksisen har betydning for elever og lærlingers lærelyst og selvfølelse.

Lærelyst skal heller ikke vurderes, men er en del av formålet med vurdering og referer til opplæringslovens formålsparagraf: *"Skolen og lærebedrifta skal møte elevane og lærlingane med tillit, respekt og krav og gi dei utfordringar som fremjar danning og lærelyst"* (Kunnskapsdepartementet, 2017).

Det er særlig fire prinsipper som er sentrale for å få til en læringsfremmende underveisvurdering.

- 1. Elevene skal forstå hva de skal lære og hva som er forventet av dem.**
Om å arbeide med læreplan, mål, kjennetegn og kriterier
- 2. Elevene skal få vite hva de mestrer**
Tips fra Udir om hvordan vi kan gi [gode faglige tilbakemeldinger](#).
- 3. Elevene skal få råd om hvordan de kan arbeide videre for å øke kompetansen sin.**
Tips fra Udir om hvordan vi kan gi [gode faglige tilbakemeldinger](#).
- 4. Elevene skal delta i vurderingen av eget arbeid og reflektere over egen læring og faglig utvikling.**
Tips fra Udir om hvordan vi kan [involvere elever i vurderingsarbeidet](#).

På Kvitsøy skole foregår underveisvurdering på følgende måter:

Veiledning i timene/uformell fagsamtale	Skriftlig tilbakemelding i Visma (underveisvurdering)	Formell fagsamtale Faglærer og elev - gjennomføres minst en gang hvert semester	Utviklingssamtalen Kontaktlærer, elev og foresatte - gjennomføres i starten av hvert semester
Dokumenteres ikke	Dokumenteres i VFS (Visma Flyt Skole)	Dokumenteres (se mal)	Dokumenteres (se mal i Veileder for et trygt og godt skolemiljø)

Halvårsvurderinger føres også i VFS. På barneskolen og mellomtrinnet føres vurderingene med *godkjent*, og på ungdomsskolen skal de ha karakter (rene karakterer med svak eller sterk under kommentar). Faglærerne skal gå gjennom halvårsvurderingen muntlig med eleven før disse blir offentliggjort i VFS, eller påfølgende uke.

Samtale mellom kontaktlærer og elev står beskrevet i skolens egen *Veileder for et trygt og godt skolemiljø*. Dokumentasjonen fra den formelle fagsamtalen og utviklingssamtalen skal legges i elevens arkiv.

7. Maler (føres i VFS - sikker sak)

Bekymringsmelding - faglig utvikling

<https://docs.google.com/document/d/1Mkgv9mNZb8jxc-I6gGwOi4OIzktwy-VNOp8HT6Uxok8/edit>

Henvisningsskjema PPT

https://www.randaberg.kommune.no/globalassets/dokument/skjema---lokale/ppt_henvisningskjema_rev02_08062021.pdf

Tiltaksplan

https://docs.google.com/document/d/1PKhTqcl-vVgg6pf9RgXXpfXH_W6SlpCH4OO_Y-GCV_M/edit

Fagsamtalen

https://docs.google.com/document/d/1WkGGEyORa73E17_M7e_fp8lOI6SM0j2kZ9Dx5IsB-j4/edit

IOP (kan ikke skrives i - mal til å skrives i ligger på sikret område)

<https://docs.google.com/document/d/1Sm3BybpRpwioBruAD2ba1FgB27NizppBY2Vx9uUGKLg/edit>

8. Kilder

Kunnskapsdepartementet (2017). *Overordnet del - verdier og prinsipper for grunnopplæringen*. Fastsatt som forskrift ved kongelig resolusjon. Læreplanverket for Kunnskapsløftet 2020.

<https://www.udir.no/lk20/overordnet-del/?lang=nob>

Opplæringslova. (2023). *Lov om grunnskoleopplæringa og den vidaregåande opplæringa* (LOV-2023-06-09-30). Lovdata.

<https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2023-06-09-30?q=oppl%C3%A6ringslova>

Utdanningsdirektoratet (u.å): <https://www.udir.no/>

Orstad, S.A. (2013). *Fokus på elever med matematikkvansker - Ressurshefte*. (2. utg.). Læreboka forlag.

Spesialpedagogisk ansvarlig ved skolen er Ingeborg Stautland

ingeborg.stautland@kvitsoy.kommune.no

Veileder for tilpasset opplæring og individuell tilrettelegging 2024-2025 er revidert 14.06.2024, av Ingeborg Stautland og Lene J. Eltervåg.

